

Halina Gacowa

"Uczeń i mistrz. Szkic o stosunku
Józefa Maksymiliana Ossolińskiego
do Adama Naruszewicza", Jerzy
Snopek, "Rocznik Towarzystwa
Literackiego im. Adama
Mickiewicza" R.19 (1985) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/3-4 (101-102), 332

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SNOPEK Jerzy: Objawienie i Oświecenie. Z dziejów libertynizmu w Polsce. Wrocław 1986. Studia z Okresu Oświecenia. T. XXI, IBL PAN, Oss., ss. 288, zł 260,-

Po omówieniu niejasności terminologicznych autor prezentuje inspiracje i tradycje oraz różne rodzaje literackich wzorów postaw libertyńskich (libertynizm duchownego, szambelana, outsidera, radykała, arystokraty, podróżnika, akademików, prowincjusza i epigona). Następnie omawia zainteresowanie czytelnicze wolnomyślną literaturą relacje utopii do libertynizmu oraz zasięg atmosfery libertyńskiej. Przedstawia refutację libertynizmu w Polsce oraz podstawowe jej problemy.

BP/101-102/155

K.M.

SNOPEK Jerzy: Uczeń i mistrz. Szkic o stosunku Józefa Maksymiliana Ossolińskiego do Adama Naruszewicza. "Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza". R. 19: 1984 (wyd. 1985), s. 145-153.

Podważono tu dotychczasowe sądy historyków literatury o wpływie Adama Naruszewicza na literackie początki jego ucznia J.M. Ossolińskiego. Zacytowano wypowiedzi m.in. K. Chłędowskiego, B. Gubrynowicza, T. Mikulskiego. Uznaniem Ossolińskiego cieszył się jedynie przekład dzieła Tacyty przez Naruszewicza, ale nie cenił on jego osiągnięć na polu badań historycznych. Autor przytacza fragmenty rękopisu z zarzutami na ten temat: brak krytycyzmu wobec źródeł, niezdolność do prawidłowej oceny znaczenia faktów, mechaniczne łączenie ich w ciągi historyczne i brak całościowej wizji procesu dziejowego w badaniach Naruszewicza.

BP/101-102/156

H.G.